

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут історії та філософії

Кафедра філософії та соціальних наук

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

Освітня програма: Право

Спеціальність: 081 Право

Галузь знань: 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Суми - 2020

1. Анотація до дисципліни

Курс призначений для забезпечення глибокого засвоєння майбутніми фахівцями філософського осягнення дійсності, осягнення філософії як теоретичної засади людського світобачення.

Передбачається, що вивчення навчальної дисципліни «Філософія» дозволить майбутнім фахівцям сформуванати цілісний світогляд, вміння формулювати свою власну позицію, застосовувати набуті знання в аналізі найскладніших та найрізноманітніших проблем сьогодення, а також у процесі їх розв'язання.

2. Мета і завдання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є оволодіння основами загальної духовної культури, перш за все, – культури мислення та свідомого формування системи відношень до світу, самого себе та свого місця у цьому світі. Цей курс сприяє формуванню у студентів цілісних уявлень про зародження та розвиток філософської думки, а також про сучасні філософські проблеми природи, людини і суспільства, оволодіння теорією та методологією пізнання суспільного розвитку, основними формами та методами наукового пізнання.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування цілісного світогляду;
- формування методологічної культури;
- розвиток критичного, самостійного, творчого стилю мислення студентів;
- осягнення філософії як теоретичної засади людського світобачення.

3. Результати навчання

Очікувані результати навчання

1. Знання: знати особливості предметної ідентифікації філософії; основний зміст усіх розділів; базові філософські поняття і категорії; основні філософські принципи та першоджерела; напрямки історико-філософської думки; класичну і сучасну вітчизняну та світову філософію; сучасні тенденції розвитку науки, культури і філософії; глобальні проблеми людства, їх причини та філософські шляхи вирішення.

2. Уміння: компетентно володіти категоріальним базисом філософії для розкриття сутності явищ та процесів людського буття, взаємодії філософських теорій з іншими галузями гуманітарного знання; використовувати основну філософську методологію; аналізувати праці філософів, виявляти їх креативну сутність та соціально значущі ідеї; порівнювати філософські концепції представників різних філософських шкіл; обґрунтовувати власну позицію; застосовувати набуті філософські знання при аналізі проблем сьогодення, а також у процесі їх розв'язання.

4. Формат дисципліни

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин
лекції	18
семінарські заняття	20
консультації	4
самостійна робота	48

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс навчання	Семестр	Кількість кредитів/годин	Кількість змістовних модулів	Форма контролю	Нормативна/вибіркова
2	2	2	3/90	3	залік	нормативна

5. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	у тому числі					
	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.
Розділ 1. Історія філософії						
1.1. Предметне поле та призначення філософії.	8	2	2			4
Тема 1.2. Еволюція філософських поглядів у контексті цивілізаційних процесів.	8					8
Тема 1.3. Сучасна західна філософія.	4					4
Тема 1.4. Формування і розвиток вітчизняної філософської думки.	4					4
Розділ 2. Онтологія, діалектика, гносеологія						
Тема 2.1. Філософський зміст категорії «буття». Матерія, її властивості та форми існування.	8	2	2			4
Тема 2.2. Проблема свідомості в філософії.	8	2	2			4
Тема 2.3. Діалектика як вчення про загальний взаємозв'язок та розвиток.	12	4	4			4

Тема 2.4. Основні проблеми гносеології.	8	2	2			4
Розділ 3. Суспільство та особистість у вимірах філософського аналізу						
Тема 3.1. Суспільство як об'єкт філософського аналізу.	6	2	2			2
Тема 3.2. Проблема людини в філософії.	8	2	2			4
Тема 3.3. Культура і цивілізація.	6		2			4
Тема 3.4. Суспільний прогрес та тенденції розвитку сучасної цивілізації.	6	2	2			2
Усього годин	90	18	20		4	48

6. Політика курсу

Студент виконує всі завдання, які зазначено в силабусі, вчасно, не пропускає занять. Всі завдання курсу повинні бути виконаними, незважаючи на причину відсутності студента на занятті. У разі відсутності на лекційних і семінарських заняттях з поважних причин студент подає матеріали, готує виступи, презентації й демонструє їх викладачеві на консультації.

На заняттях студент виявляє активність (відповідає, доповнює, ставить питання, аналізує відповіді колег, приймає участь у дискусіях, обговореннях), без потреби не використовує мобільні гаджети.

Об'єктом додаткового заохочення студентів може бути виконання інших видів робіт: участь у роботі всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій, конкурсів, підготовка та публікація наукової студентської роботи та інші.

Академічна доброчесність

Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності, яких дотримуються всі учасники освітнього процесу. Для студента наслідком порушення принципів доброчесності можуть бути санкції у вигляді незадовільних оцінок поточного та підсумкового контролю, втрати стипендії, відрахування та інше.

7. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна:

1. Губерський Л. Філософія. Підручник для вузів. Х.: Фоліо, 2017.
2. Історія філософії (під ред. В.Г.Кременя). Харків, 2003.
3. Петрушенко В.Л. Філософія. Навчальний посібник. Львів, 2003.
4. Подольська Е.А. Філософія. К.: 2006.
5. Чанышев А. Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. М., 1991.

6. Черній А.М. Філософія. К.: Каравела, 2009.
7. Філософія – Хрестоматія (за ред. Г. І. Волинки). К.: Каравела, 2010.
8. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди; [редкол.: В. І. Шинкарук (голова) та ін.]. Київ: Абрис, 2002.
9. Філософія: Навчальний посібник (За ред. І. Ф. Надольного). К., 2004.
10. Філософський словник соціальних термінів. Київ, Харків, 2005.

Додаткова:

1. Бэкон Ф. Новый Органон. Соч.: В 2-х т. М., 1972. Т. 2.
2. Гегель. Энциклопедия философских наук. М., 1977.
3. Кант И. Критика чистого разума. Сочинения. В 6-и т. М., 1964. Т. 3.
4. Канке В.А. Основные философские направления и концепции науки. Итоги XX столетия. М.: Логос, 2000.
5. Кун Т. Структура научных революций. М.: ООО: «АСТ», 2003.
6. Платон. Государство. Сочинения. В 3-х т. М., 1971. Т.3.Ч.1.
7. Попович М. Цивілізаційні кризи і соціальний прогрес. Україна. *Філософська думка*. 2018. №6.
8. Поппер К. Логика и рост научного знания. М.: «Наука», 1983.
9. Шпенглер О. Закат Европы. Новосибирск. 1993.
10. Ясперс К. Смысл и назначение истории. М., 1991.

Интернет-ресурси

1. <http://www.philosophy.ua> – Сайт Українського філософського фонду.
2. <http://www.psylib.kiev.ua> – Електронна бібліотека «psylib» (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.).
3. <http://www.philosophy.ua> – Сайт Українського філософського фонду.
4. <http://krotov.info/> – Бібліотека Якова Кротова.
5. http://www.philosophy.ru/i_phras/library/i_ph_1.html#2 – Стэнфордская философская энциклопедия: переводы избранных статей.
6. <http://www.vphil.ru/> – Журнал «Вопросы философии».
7. <http://intencia.ru/> – Інтенція. Сайт з філософії.
8. <http://www.sno.pro1.ru/lib/> – Електронна бібліотека Студентської наукової спілки.
9. <http://filosof.historic.ru/> – Цифрова бібліотека з філософії.

Викладач

доцент О.А. Наумкіна